

---

*Odbor za pravice žensk in enakost spolov
predsednica*

---

26. 5. 2021

Dolors Montserrat
predsednica
Odbor za peticije
Bruselj

Zadeva: Mnenje o zaščiti invalidov prek peticij: pridobljene izkušnje (2020/2209(INI))

Spoštovana gospa predsednica,

Odbor za pravice žensk in enakost spolov je v okviru postopka iz naslova odločil, da pripravi mnenje in ga predloži vašemu odboru. Na seji dne 16. marca 2021 je odbor odločil, da bo pripravil mnenje v obliki pisma.

Na tej seji 25. maja 2021¹ je Odbor za pravice žensk in enakost spolov preučil zadevo in sklenil, da bo Odbor za peticije pozval, naj kot pristojni odbor v svoj predlog resolucije vključi naslednje predloge.

S spoštovanjem,

Evelyn Regner

---

¹ Pri končnem glasovanju so bili navzoči: Isabella Adinolfi, Simona Baldassarre, Robert Biedron (podpredsednik), Vilija Blinkovičiūtė, Annika Bruna, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Cindy Franssen, Heléne Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Elena Kountoura, Alice Kuhnke, Predrag Fred Matić, Karen Melchior, Andželika Anna Możdżanowska, Pina Picierno, Sirpa Pietikäinen, Samira Rafaela, Evelyn Regner (predsednica), Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop (podpredsednica), María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Sylwia Spurek (podpredsednica), Jessica Stegrud, Irène Tolleret, Isabella Tovaglieri, Ernest Urtasun, Hilde Vautmans, Elissavet Vozemberg-Vrionidi (podpredsednica), Margarita de la Pisa Carrión in Elżbieta Katarzyna Łukacijewska.

POBUDE

Odbor za pravice žensk in enakost spolov poziva Odbor za peticije kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- A. ker v Evropski uniji živi 46 milijonov invalidnih žensk in deklet²;
- B. ker se invalidne ženske in dekleta soočajo z večplastno diskriminacijo in izzivi, ki izhajajo iz presečišča spola in invalidnosti ter spolne usmerjenosti, spolne identitete, spolnega izraza, spolnih značilnosti, države izvora, družbenega razreda, priseljskega statusa, starosti in rase ali etnične pripadnosti; ker je pri invalidkah, ki so del manjšin, verjetneje, da bodo zaradi svojega ranljivega položaja trojno diskriminirane; ker diskriminacija ovira njihovo udeležbo na vseh področjih življenja, vključno s socialno-ekonomsko prikrajšanostjo, družbeno osamitvijo, nasiljem na podlagi spola, prisilno sterilizacijo in splavom, pomanjkanjem dostopa do storitev skupnosti, kulturo, športom in prostim časom, nizko kakovostnimi stanovanji, institucionalizacijo in neustrezno zdravstveno oskrbo; ker te ovire zmanjšujejo verjetnost polnega sodelovanja v družbi, dejavne udeležbe v njej in prispevanja k njej, vključno z izobraževanjem in trgom dela;
- C. ker je v Evropski uniji 20,6 % invalidk zaposlenih s polnim delovnim časom v primerjavi z 28,5 % invalidov zaposlenih s polnim delovnim časom³; ker je iz podatkov razvidno, da v EU grozita revščina in socialna izključenost povprečno 29,5 % invalidkam v primerjavi z 27,5 % invalidom⁴;
- D. ker je v Konvenciji Združenih narodov o pravicah invalidov navedeno, da so invalidne ženske in dekleta bolj izpostavljene nasilju znotraj in zunaj doma; ker nekatere države članice še niso ratificirale Istanbulske konvencije; ker bo razširitev kaznivih dejanj na posebne oblike nasilja na podlagi spola v skladu s členom 83(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) zagotovila večjo zaščito invalidnih žensk in deklet;

Varstvo pravic invalidk

- 1. pozdravlja strategijo o invalidnosti za obdobje 2021–2030 in njeno sklicevanje na posebne izzive, s katerimi se soočajo invalidne ženske in dekleta; poziva k vključitvi presečišča spola in invalidnosti v vse politike, programe in pobude EU ter v nacionalne akcijske načrte držav članic; poziva k optimizaciji uporabe obstoječih in prihodnjih instrumentov financiranja EU za spodbujanje dostopnosti in nediskriminacije;
- 2. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo celovit razvoj, napredek in opolnomočenje invalidk ter spodbujajo njihovo udeležbo v javnem odločanju; poudarja, da bi bilo treba sprejeti ustrezne ukrepe za zagotovitev, da se v celoti upoštevajo njihovi pogledi in da se skupaj s posvetovalnimi organi, ki se ukvarjajo z invalidnostjo,

---

² Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. novembra 2018 o položaju invalidk, UL C 363, 28.10.2020, str. 164.

³ Indeks enakosti spolov za leto 2020.

⁴ in resolucija Evropskega parlamenta z dne 18. junija 2020 o evropski strategiji o invalidnosti po letu 2020, sprejeta besedila, P9_TA(2020)0156.

spodbuja sodelovanje organizacij, ki zastopajo invalidke;

3. poziva Komisijo in države članice, naj prek Istanbulske konvencije in z razširitvijo kaznivih dejanj na posebne oblike nasilja na podlagi spola v skladu s členom 83(1) PDEU nujno obravnavajo nasilje na podlagi spola, s katerim se invalidne ženske in dekleta soočajo v nesorazmernem obsegu; poziva Komisijo, naj to uporabi kot pravno podlago za predlog zavezujočih ukrepov in celostne okvirne direktive EU za preprečevanje vseh oblik nasilja na podlagi spola in boj proti njim; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo potrebe invalidk vključene v pobude, ki žrtvam zagotavljajo podporo v okviru strategije za enakost spolov in strategije za pravice žrtev, ter naj zagotovi, da bo podpora žrtvam oblikovana v skladu z načelom dostopnosti;
4. obžaluje diskriminacijo na podlagi spola, s katero se v zdravstvenem sektorju srečujejo ženske in dekleta s fizičnimi in kognitivnimi motnjami; meni, da morajo imeti invalidne ženske in dekleta popoln in enak dostop do zdravljenja, ki ustreza njihovim posebnim potrebam, in sicer prek zdravstvenega varstva, specifičnega za invalidnost, in splošnih storitev; poziva države članice, naj zagotovijo nadaljnje izobraževanje zdravstvenih delavcev o posebnih potrebah invalidnih žensk in deklet ter zagotovijo, da invalidne ženske in dekleta dobijo vse ustrezne informacije, da bodo lahko svobodno sprejemale odločitve o svojem zdravju;
5. Poziva k splošnemu spoštovanju in dostopu do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic; obžaluje nazadovanje na področju spolnega in reproduktivnega zdravja žensk ter z njim povezanih pravic žensk v nekaterih državah, kar je zlasti škodljivo za invalidne ženske in dekleta, ki se soočajo z dodatnimi ovirami pri dostopu do zdravstvenega varstva; poudarja, da morajo države članice sprejeti vse potrebne ukrepe za boj proti prisilni sterilizaciji; poziva države članice, naj zagotovijo javne naložbe, da bi invalidnim ženskam in dekletom zagotovili popoln dostop do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic; obžaluje, da se invalidnim dekletom pogosto odreka spolna vzgoja; poziva države članice, naj zagotovijo celovito in vključujoče izobraževanje o spolnosti in odnosih;
6. poziva države članice, naj zagotovijo dostopen, nestereotipen izobraževalni sistem z vključujočimi izobraževalnimi ukrepi, s katerimi bodo invalidne ženske in dekleta pripravile na trg dela, s posebnim poudarkom na digitalnih zmožnostih in vseživljenjskem učenju, ter naj invalidkam in invalidkam zagotovijo možnost izbire študijskih področij, da bodo lahko opravljale delo, ki ga želijo opravljati, v katerem lahko v celoti izkoristijo svoj potencial in v katerem niso omejene z nedostopnostjo, predsodki ali stereotipi; priznava povezavo med izobraževanjem in poznejšo zaposlitvijo; poudarja, da je za odpravo vrzeli v zaposlovanju potreben popoln dostop do izobraževanja;
7. poziva Komisijo in države članice, naj odpravijo razlike v zaposlovanju, s katerimi se soočajo invalidke, zlasti z odpravljanjem stereotipov o spolih, krepitvijo njihove udeležbe v digitalnem gospodarstvu, povečanjem njihove zastopanosti v izobraževanju, usposabljanju in zaposlovanju na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter z bojem proti odvrčanju od dela, kot je spolno nadlegovanje; poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo konkretne ukrepe za zagotovitev, da invalidke sodelujejo pri odločanju in prejemajo enako plačilo za enako delo z zavezujočimi ukrepi

za preglednost plačil, se borijo proti velikemu tveganju revščine in prilagodijo delovne pogoje, kot so prožna ureditev dela in starševski dopust, njihovim posebnim potrebam; poziva Komisijo in države članice, naj prek akcijskega načrta za socialno ekonomijo podprejo poslovne modele in pobude socialnega gospodarstva, namenjene izboljšanju socialnega vključevanja invalidk in njihovega vključevanja na trg dela;

8. ugotavlja, da je več zbiranja podatkov in informacij ključnega pomena za razumevanje položaja, s katerim se soočajo invalidne ženske in dekleta; poziva k zagotovitvi ustreznih, natančnih in razčlenjenih podatkov, ki upoštevajo različnost spolov in invalidnost, na podlagi katerih je mogoče ugotoviti izzive, s katerimi se soočajo invalidke, zlasti na trgu dela.